Dosarul nr. 2p/s-70/2025
/2-25065965-38-2p/s-13052025-1/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

09 iunie 2025
Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Veronica Cuculescu
Grefier Natalia Cemîrtan
Cu participarea:
Petiționarei Nistor Nadejda, născută la *****, cod personal *****,
Avocatului persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, Bulhac Ghenadie
Persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, Celan Clavdia, născută la *****, cod personal *****,
Reprezentantului Agenția Teritorială Centru-Est, Burdujan Valentina
examinând în ședință secretă, în procedură specială, în limba de stat, cererea petiționarei Nistor Nadejda, persoana interesată Agenția Teritorială Centru-Est, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui Celan Clavdia,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:
La 12.05.2025, peteționara Nistor Nadejda a depus cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui Celan Clavdia, a.n. *****, pe un termen de 10 ani, cu desemnarea petiționarei în calitate de tutore a lui Celan Clavdia.
În motivarea cererii petiționara indică că, Celan Feodosia (care creștea fiica Clavdia cu dizabilitate severă din copilărie) locuia în gospodăria din vecinătatea lor. Anii treceau și d-na Feodosia conștientiza că vine timpul cînd va avea necesitatea de ajutor, iar la un moment dat, fiica ei va rămîne singură. În asemenea circumstanțe, fiind în relații foarte apropiate cu părinții soțului său (cu socrii) – i-a rugat ca din moment ce ea nu va mai fi – să aibă grijă de fiica ei Clavdia, ca recompensă pentru aceasta a întocmit un testament pe numele socrului său.
Invocă că, la 07.03.2010 –Celan Feodosia a decedat. Din acest moment, tata-socru a fost instituit cu calitate de tutore asupra Clavdiei Celan. În scurt timp, s-a depistat că tata-socru este grav bolnav și în noiembrie, aceluiași an – a decedat și el. Celan Clavdia însă a rămas în la îngrijirea lor – de la început o îngrijea mai mult mama-soacră, însă de la un moment dat, îi venea greu fizic și atunci din 2018, și-a

asumat ea cu soțul obligațiunea de a o îngriji. Astfel, prin Dispoziția nr. *****din 2*****, *”cu privire instituirea curatelei asupra cet. Celan Clavdia a.n. 25.04.1960”* – soțul a fost numit curator asupra d-nei Celan Clavdia. Din anul 2018, oficial, locuiește împreună cu familia lor. Familia sa este compusă din 4 membri: ea, (angajată în fucnție de secretar și profesor de educație muzicală și dans la Liceul Teoretic ”Ion Creangă” din s. *****, r-nul *****), soțul Nistor Andrei și doi copii, fiicele: Melina și Anastasia.

Menționează că, situația financiară le permite s-o întrețină și pe Celan Clavdia (care

dispune și ea de o pensie lunară). Această persoană pe parcursul a circa 15 ani, a devenit echivalent membrului lor de familie, pentru că de fapt, ea locuiește cu familia lor din anul 2009 (care inițial era la întreținerea și îngrijirea oficială a mamei-soacre Nistor Nadejda), iar din anul 2018 oficial, de circa 7 ani – este trecută sub curatela lor.

Explică că, Celan Clavdia, s-a născut cu deficiențe, fiind diagnosticată cu *”*****”* fiind încadrată în grad sever de dizabilitate pe viață. Ea se află într-o stare destul de gravă, este necesară însoțirea permanentă a unei persoane terțe cu ea, de vorbit vorbește foarte greu. Acțiunile ei sunt lipsite de descernământ, pentru că nu conștientizează și nu dirijează cu ele, aflîndu-se la evidența și sub supravegherea medicului psihiatru Cupcic Lidia, de la Centrul de Sănătate Mintală. Odată ce instituirea tutelei asupra persoanei ține de competența exclusivă a instanței de judecată – se adresează cu cererea dată în instanța de judecată.

Deduce că, cunoscînd că este necesar de prezentat în instanța de judecată expertiza extrajudiciară psihiatrică a persoanei cu dizabilități s-au adresat la expert la Centrul de medicină legală din mun. Chișinău. Raportul de expertiză extrajudiciară pentru judecarea acțiunii date, la 1***** – a fost finalizat. Potrivit acesteia, medicii au ajuns la concluzia că: *”Celan Clavdia suferă de *****”... Ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voinţa sa, aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea contractelor juridice atît patrimoniale, cît şi cu caracter personal, ea avînd discernămînt psihic abolit în totalitate”.*

Totodată, în pct. 3, expertul menționează că: *” Reieşind din starea psihică, Celan Clavdia nu poate participa în şedinţa d judecată la momentul actual.”* Iar în pct. 4 se indică: *”Avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, este puţin probabil că starea cet. Celan Clavdia se va îmbunătăţi, maladie psihică cronică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoşiri este mai mult ca rezervat.”*

Și-a întemeiat pretențiile în baa art. art. 24, 48^{39} Cod Civil și art. art. 303, 307 Cod de procedură civilă.

A solicitat să fie instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei față de Celan Clavdia, cu numirea tutorului în persoana sa, Nistor Nadejda, pe un termen de 10 ani.

În ședința de judecată ***pertiționara Nistor Nadejda,*** a indicat că susține cererea. A menționat că din anul 2018 Clavdia a devenit pentru ei membru a familiei. Clavdia nu este agresivă, doar de 2 ori în perioada de când o îngrijește aceasta a avut crize și a fost mmai agresivă. Clavdia nu are alte rude de gradul I sau II. Cunoaște că Clavdia a avut un frate care a plecat cu mulți ani în urmă în Ucraina unde era căsătorit. Acest frate a lui Clavdia a decedat în Ucraina. Din auzite cunoaște că Clavdia ar avea doi nepoți de la frate,însă nu-i cunoaște.

În ședința de judecată ***reprezentantul persoanei interesate, Agenția Teritorială Centru-Est, Burdujan Valentina*** a menționat că susține avizul. A menționat că Clavdia Celan este o persoană singuraică care nu are careva rude apropiate. Confirmă cu certitudine că Clavdia din anul 2018 este îngrijită de familia petiționarei. Casa în care locuiește Clavdia se află în imediata apropiere de gospodăria lui Nistor Nadejda. Gospodăriile sunt despărțite de un gard, unde au și portiță**.** Personal a discutat cu asistentul social din comunitate, care i-a comunicat că familia Nistor o îngrijește de o perioadă îndelungată pe Clavdia. Inițial au îngrijit-o socrii lui Nistor Nadejda, dar din 2018 o îngrijește Nadejda și soțul acesteia**.**

În ședința de judecată reprezentantul desemnat al persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire, ***avocatul Bulhac Ghenadie*** a solicitat să fie admisă cererea, invocând că în prezenta speță sunt întrunite toate condițiile pentru admiterea acestea.

Instanța de judecată a constatat imposibilitatea comunicării cu ***Celan Clavdia***, care la
întrebările adresate emitea careva silabe și sunete nedeslușite.

Aprecierea instanței:

Examinând cererea, audiind explicațiile părților, cercetând probele anexate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că cererea înaintată de petiționara Nistor Nadejda, privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui Celan Clavdia, este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art. 302 Cod de procedură civilă, (1) În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă); b) de modificare a condițiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară; c) de desemnare și revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special; d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorității tutelare în orice aspect ce ține de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară; e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare

a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special; f) de soluționare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sunt de competența instanței de judecată. (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiționarului: a) la instanța judecătorească de la domiciliul sau reședința temporară a persoanei în privința căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – *persoană fizică*), inclusiv de la locul aflării instituției de tratament sau instituției sociale în care este stabilită aceasta; b) la instanța judecătorească de la domiciliul sau reședința temporară a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui sau mandatarului împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor. (3) Instanța de judecată care examinează cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire solicită dosarul personal de la autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei fizice. După rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești în procesul privind măsura de ocrotire, instanța de fond va restitui dosarul personal autorității tutelare de la domiciliul persoanei fizice, care îl va păstra cel puțin până la decesul acesteia.

În ședința de judecată s-a constatat că cet. Nistor Nadejda locuiește împreună cu Celan Clavdia, de circa de 8 ani, îngrijește de ea împreună cu familia sa, părinții ultimei fiind decedați.

Potrivit raportului de expertiză nr. *****din 1*****, experții judiciari ai Centrului de Medicină Legală, Iulia Musiuc și Vasile Cazacu, au concluzionat:

1. Expertizata Celan Clavdia suferă maladie psihică cronică: *„F73.0 *****”*, cu nedezvoltarea semnificativă a multiplelor funcții corticale superioare, și anume memoria, gîndirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale.

2. Numita Celan Clavdia ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea ***având discernământul psihic abolit în totalitate.***

3. Reieșind din starea sa psihică Celan Clavdia nu poate participa în ședința de judecată la
momentul actual.

4. ***Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. Celan Clavdia se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat.***

La fel, conform materialelor cauzei, Celan Clavdia, este încadrată în grad de dizabilitate de grad sever, fapt confirmat prin Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria și nr. *****din *****, fără termen.

Conform art. 65 Cod civil, (1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli

mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistență, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condițiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale şi a demnității persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privința căreia se instituie şi favorizează, pe cât este posibil, autonomia acesteia. (5) Viața sexuală constituie o componentă a vieții private și a libertății individuale, iar orice restricție a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată şi proporțională scopului urmărit. (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanța de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorințele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sunt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare. (7) Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana ocrotită pentru a fi asistată în comunicare. În absența unei alegeri, persoana de încredere, solicitată de persoana ocrotită, va fi desemnată de către centrul comunitar de sănătate mintală.

Conform art. 68 Cod civil, (1) Persoana însărcinată cu ocrotirea, după posibilitate, informează și consultă cu regularitate persoana ocrotită despre toate aspectele ce țin de măsura de ocrotire, precum şi îi oferă suport sau o consultă la solicitarea persoanei ocrotite ori reieșind din circumstanțe. În cazul în care persoana însărcinată cu ocrotirea acționează în numele persoanei ocrotite, aceasta este obligată să se conducă de opinia persoanei reprezentate, în măsura în care persoana ocrotită poate exprima o asemenea opinie. (2) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să evalueze şi să ia în considerare, după posibilitate, dorințele şi sentimentele din trecut şi prezent ale persoanei ocrotite. (3) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să ducă o evidență separată a patrimoniului şi a activităților persoanei ocrotite şi să păstreze elementele de probă utile pentru a putea demonstra exercitarea corespunzătoare a măsurii de ocrotire. (4) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să păstreze confidențialitatea informațiilor care vizează persoana ocrotită, inclusiv a datelor cu caracter personal, sau care se referă la patrimoniul acesteia, cu excepția cazului în care dezvăluirea acestor informații este necesară în procesul

exercitării măsurii de ocrotire ori pentru supravegherea exercitării acesteia de către autoritatea competentă sau instanța de judecată, precum şi a altor cazuri prevăzute de lege.

Conform art. 92 Cod civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanța de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soților, privind asistența la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporțională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conștientiza acțiunile ori exprima voința.

Conform art. 102 Cod civil, (1) În privința persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. (2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. (3) În privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 Cod civil, (1) instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Conform art. 106 Cod civil, (1) Sarcina curatelei și tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la art. 55 alin.(4). (2) Lucrătorii medicali și farmaciștii, precum și asistenții medicali care se află în relații de muncă cu instituția în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela ori care prestează servicii acestei persoane, inclusiv la domiciliu, nu pot exercita sarcini de curatelă sau tutelă în privința pacienților săi.

Conform art. 107 Cod civil, (1) Curatorul și tutorele sunt desemnați de către instanța de judecată. (2) Având în vedere situația persoanei ocrotite, aptitudinile celor interesați, precum și componența şi valoarea patrimoniului supus administrării, instanța de judecată poate desemna mai mulți curatori sau mai mulți tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire. (3) Fără încuviințarea celorlalți curatori sau tutori, curatorul și, respectiv, tutorele poate încheia doar actele juridice prevăzute la art.138. (5) Dacă instanța de judecată nu a stabilit altfel, persoanele desemnate în aplicarea alin.(2)-(4) sunt independente și nu poartă răspundere una față de alta, fiind obligate să se informeze reciproc despre deciziile luate.

Conform art. 55 Cod civil, (4) Nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă
unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părintești; d) cel declarat
incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate;

În circumstanțele menționate, instanța de judecată concluzionează că la caz, sunt prezente motivele de fapt și de drept care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani.

În cadrul examinării s-a confirmat faptul că, Celan Clavdia suferă maladie psihică cronică „*****ă”, ca urmare a maladiei date nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională conform stării psihice necesită supraveghere și, îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât şi cu caracter personal, el având discernământ psihic abolit în totalitate.

În circumstanțele date instanța ajunge la concluzia că în speță, urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Or, prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Totodată ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea persoanei se va îmbunătăți, instanța urmează a dispune instituirea tutelei pe un termen de 10 ani.

De notat că, din motivul stării mintale a lui Celan Clavdia, prezenta hotărâre nu-i va fi comunicată personal, dar reprezentantului său.

În conformitate cu art. 238-241, art. 302, 308^{7}- 308^{12} Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea depusă de petiționara Nistor Nadejda, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui Celan Clavdia.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui Celan Clavdia, născută la *****, cod personal *****, cu domiciliul în s. *****, r-nul *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Se desemnează Nistor Nadejda, născută la *****, cod personal *****, în calitate de tutore, în privința lui Celan Clavdia, născută la *****, cod personal *****, pe un termen de 10 (zece) ani, în vederea ocrotirii şi reprezentării intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acesteia, în limitele prevederilor legale.

Se privează Celan Clavdia, născută la *****, cod personal *****, cu de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, pe un termen de 10 (zece) ani.

Copia hotărârii se remite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive, autorității competente în scopul efectuării înregistrării măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă și se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art. 308^{14} Cod de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura Veronica Cuculescu
Copia corespunde cu originalul.
judecător Veronica Cuculescu